

Περιεχόμενα

Αντί Προλόγου [Γιώργος Παναγιωτόπουλος]	13
Πρόλογος [Χρήστος Τερέζης]	19
Εισαγωγή [Απόστολος Καπρούλιας]	29

Α' ΜΕΡΟΣ

Βιβλιογραφική-θεωρητική τεκμηρίωση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Όψεις του φαινομένου τής «ενδοσχολικής παραβατικότητας» στην Ελλάδα και στην Ευρώπη [Μιχάλης Πετρόπουλος – Μαρία Χριστοπούλου]	37
A.1. Μία πρώτη, εννοιολογική, προσέγγιση της «νεανικής παραβατικότητας»	37
A.2. Η «νεανική/ενδοσχολική παραβατικότητα» στο περιβάλλον τής Ευρωπαϊκής Ένωσης (γενικά)	39
A.3. Ο εκφοβισμός (bullying) ως η κυρίαρχη μορφή τής «ενδοσχολικής παραβατικότητας» στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (αναλυτικά)	41
A.4. Πολιτικές διαχείρισης της «σχολικής παραβατικότητας»: πρωτοβουλίες και δράσεις σε χώρες τής Ευρωπαϊκής Ένωσης ...	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Η παραβατικότητα στο συγκεκριμένο ενός εκπαιδευτικού οργανισμού: αναδομώντας αιτιακά την "αδυναμία" σε "ευκαιρία" [Απόστολος Καπρούλιας – Ιωάννα Στρεπέλια]	48
B.1. Η παραβατικότητα ως επικυρωτική τής «κρίσης» σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό	48

B.2. Η σχολική κοινότητα στο περιβάλλον των συγκρουσιακών καταστάσεων	51
B.3. Οι αιτιώδεις εφορμήσεις τής νεανικής/σχολικής παραβατικότητας	54
B.4. Οι αντι-δράσεις θύτη και θύματος ως αποκλίνουσα συμπεριφορά	58
B.5. Η «οριακή» διασύνδεση τής εξω-σχολικής με την εσω-σχολική παραβατικότητα	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Η διαχείριση της σχολικής παραβατικότητας σε έναν αυτόνομο και αυτορρυθμιζόμενο μανθάνοντα οργανισμό [Απόστολος Καπρούλιας – Ελένη Καρανάσιου]	69
Γ.1. Προς μία, θεσμικού τύπου, πρόταση πρόληψης και διαχείρισης της σχολικής παραβατικότητας	69
Γ.2. Το ευρύτερο νομο-κανονικό πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των εκπαιδευτικών	74
Γ.3. Ο/η εκπαιδευτικός ενώπιον της παιδαγωγικής διαχείρισης της «κρίσης»: Γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες	77
Γ.4. Η αρχική-διαμεσολαβητική αντίδραση του/της εφημερεύοντος/ουσας εκπαιδευτικού στην παραβατική συμπεριφορά	79
Γ.5. Η τεχνική τής «σχολικής διαμεσολάβησης» ως πρόταση της συνδρομής του/της εκπαιδευτικού στα στάδια της «διαμεσολάβησης» και της «διαιτησίας»	82

Β΄ ΜΕΡΟΣ

Ερευνητική αναπλαισίωση

Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	91
Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	94

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: Η υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών – Ο προσδιορισμός και η διαχείριση της σχολικής παραβατικότητας	97
Δ.1. Οι κοινωνικές ή και οι κοινωνιολογικές εφορμήσεις της σχολικής παραβατικότητας [Γεώργιος Αρλαπάνος]	97
Δ.2. Η μαθησιακή κατάσταση των άμεσα εμπλεκομένων σε παραβατικές πράξεις ή συμπεριφορές [Μαρία Χριστοπούλου]	104

Δ.3. Το χωρο-χρονικό πλαίσιο της εκδήλωσης του φαινομένου [Ελένη Καρανάσιου]	113
Δ.4. Προσδιορισμός και εντοπισμός παραβατικών συμπεριφορών στο περιβάλλον τού οργανισμού [Μιχάλης Πετρόπουλος]	118
Δ.5. Η συχνότητα-επαναληπτικότητα του φαινομένου στις σχολικές μονάδες τής Β/θμιας Εκπαίδευσης [Μιχάλης Πετρόπουλος]	126
Δ.6. Η πρόληψη της «κρίσης» στο περιβάλλον τής σχολικής κοινότητας [Ιωάννα Στρεπέλια – Γεωργία Θαναασούλια]	133
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: Η ενδοσχολική παραβατικότητα στο σχηματισμό των θεσμικών πρωτοβουλιών ενός σχολικού οργανισμού	140
E.1. Ανάλυση σχετικών πρωτοβουλιών από τους εκπαιδευτικούς: η πρώτη/αρχική παρέμβασή τους [Μαρία Χριστοπούλου]	140
E.2. Όψεις τής αξιολόγησης του/της εκπαιδευτικού ως προς την αρχική «εμπλοκή» του [Απόστολος Καπρούλιας – Γεωργία Θαναασούλια]	148
E.3. Η διαχείριση της σχολικής παραβατικότητας στο εύρος των θεσμικών αρμοδιοτήτων των οργάνων διοίκησης του σχολείου [Ελένη Καρανάσιου]	157
E.4. Η μέριμνα του οργανισμού για τους επονομαζόμενους «παρατηρητές» [Ελένη Καρανάσιου]	164
E.5. Τα όρια της παιδαγωγικής ευθύνης-παρέμβασης του οργανισμού στο φαινόμενο της σχολικής παραβατικότητας [Μάρκος Χαιρικήκης]	169
E.6. Η «κρίση» ως παράγων αυτοβελτίωσης/εξέλιξης του οργανισμού [Γεράσιμος Καλογεράτος]	175
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ [Απόστολος Καπρούλιας – Μάρκος Χαιρικήκης]	179
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Ελληνόγλωση	193
Ξενόγλωση	200
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
A. Ερωτηματολόγιο έρευνας	211
B. Αποτελέσματα (ενδεικτική αποτύπωση των τριών επικρατέστερων απαντήσεων) [Μάρκος Χαιρικήκης]	221
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ	231